

International
Labour
Organization

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR DE CALIFICARE PARȚIALĂ (MICROCALIFICARE) (GHID PRACTIC)

2025

Ghidul a fost elaborat cu suportul Organizației Internaționale a Muncii (OIM) și a Centrului Educațional PRO DIDACTICA, în cadrul proiectului OIM „Ocupare incluzivă și productivă în Moldova”, finanțat de Secretariatul de Stat pentru Afaceri Economice al Elveției/SECO, care sprijină eforturile Ministerului Educației și Cercetării în vederea realizării recomandării privind o abordare europeană a microcalificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională.

Coordonator:	Rima Bezede, doctor în științe ale educației, directoare executivă, Centrul Educațional PRO DIDACTICA
Autori:	Lilia Buimestru, doctor în științe ale educației, consultant principal, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii
	Sergiu Coceaș, grad didactic superior, consultant principal, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
	Elena Nicolaev, grad didactic superior, director adjunct pentru instruire și educație, I.P. Centrul de Excelență în Construcții
Recenzenți:	Viorica Goraș-Postică, doctor habilitat, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova
	Olga Zinovei, grad didactic superior, șef secție Formare profesională continuă, I.P. Centrul de Excelență în Energetică și Electronică

CUPRINS

1. Introducere.....	6
1.1. Context și justificare.....	6
1.2. Experiențe internaționale	7
1.3. Scopul și obiectivele ghidului	8
1.4. Beneficiarii ghidului.....	9
1.5. Legislație și documente de referință relevante	9
2. Conceptul de calificare parțială (microcalificare).....	11
2.1. Definiția microcalificărilor	11
2.2. Caracteristici esențiale	11
2.3. Domenii și aplicabilitate	12
2.4. Beneficii pentru cursanți și angajatori	13
3. Cadrul normativ.....	14
3.1. Cadrul Național al Calificărilor (CNC) și integrarea microcalificărilor	14
3.2. Standarde de calificare	14
3.3. Reglementări pentru autorizarea de funcționare provizorie și acreditare	14
3.4. Corelarea cu recomandările europene privind certificarea microcertificărilor	14
4. Principii fundamentale	15
4.1. Centrarea pe cursant.....	15
4.2. Flexibilitate și modularitate.....	15
4.3. Adaptabilitate la cerințele pieței muncii	15
4.4. Incluziune și accesibilitate pentru grupurile vulnerabile	15
5. Etapele elaborării Programelor de calificare parțială (microcalificare)	16
5.1. Analiza nevoilor	16
5.2. Definirea rezultatelor învățării	18
5.3. Elaborarea planului de învățământ	18
5.4. Dezvoltarea curriculumului	19
5.5. Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea	20
6. Implementarea Programelor de calificare parțială (microcalificare).....	21
6.1. Modalități de livrare.....	21
6.2. Resurse necesare.....	21
6.3. Ghidarea cursanților.....	22
7. Evaluarea și certificarea	23
7.1. Principii ale evaluării rezultatelor învățării	23
7.2. Metode de evaluare	23
7.3. Eliberarea certificatelor de competență profesională (microcertificat)	23
7.4. Validarea și recunoașterea rezultatelor obținute anterior	23
8. Monitorizarea și asigurarea calității.....	25
8.1. Indicatori de performanță pentru programele de microcalificare.....	25
8.2. Proceduri pentru actualizarea conținutului programelor	25
8.3. Rolul evaluării externe în menținerea standardelor de calitate	25
9. Studii de caz și exemple de bune practici	27
9.1. Prezentarea unor programe de microcalificare existente	27
9.2. Lecții învățate și recomandări pentru Implementare	27
10. Anexe.....	28
10.1. Structura Programului de calificare parțială (microcalificare)	28
10.1.1. Descrierea Programului.....	29
10.1.2. Finalități de studii.....	30
10.1.3. Relevanța programului pentru beneficiari.....	32
10.1.4. Oportunități de angajare în câmpul muncii	33
10.1.5. Condiții de realizare a programului.....	33
Exemple de aplicare a mijloacelor de formare	35

Metode de formare.....	35
Resurse de timp.....	37
Principalele forme și modalități de evaluare:	38
Echipa de formare	38
Spații educaționale.....	40
BIBLIOGRAFIE:	43

DESCRIEREA CAPITOLELOR DIN GHIDUL PRACTIC ELABORAREA PROGRAMELOR DE CALIFICARE PARȚIALĂ (MICROCALIFICARE)

1. Introducere

Acest capitol oferă o viziune generală asupra acestuia, explicând contextul apariției calificărilor parțiale (microcalificărilor), scopul elaborării ghidului și obiectivele acestuia. Sunt identificați beneficiarii principali și sunt enumerate documentele de referință care stau la baza elaborării ghidului.

---

2. Conceptul de calificare parțială (Microcalificare)

Capitolul definește calificările parțiale (microcalificările), explicând caracteristicile lor principale, cum ar fi flexibilitatea, durata scurtă și orientarea către piața muncii. Sunt prezentate beneficiile acestora, atât pentru cursanți, cât și pentru angajatori, precum și domeniile lor de aplicabilitate.

---

3. Cadrul Normativ

Aici sunt incluse bazele juridice care reglementează calificările parțiale (microcalificările), inclusiv Cadrul Național al Calificărilor (CNC) și standardele naționale de asigurare a calității. Capitolul evidențiază corelarea calificărilor parțiale (microcalificările), cu recomandări europene.

---

4. Principii Fundamentale

Capitolul prezintă principiile directe care trebuie respectate în dezvoltarea programelor de calificare parțială (microcalificare), cum ar fi centrarea pe cursant, modularitatea, adaptabilitatea la cerințele pieței muncii și incluziunea socială.

---

5. Etapele Elaborării Programelor de calificare parțială (Microcalificare)

Acest capitol oferă o descriere detaliată a procesului de elaborare a programelor, pornind de la analiza nevoilor pieței muncii până la autorizarea și acreditarea programelor. Sunt detaliați pașii pentru definirea rezultatelor învățării, elaborarea planului de învățământ și dezvoltarea curriculumului.

---

6. Implementarea Programelor de calificare parțială (Microcalificare)

Capitolul oferă ghidaj practic pentru implementarea programelor, detalii și metode de livrare, resursele necesare și modul în care folosirea modulelor pot integra calificări complete.

---

7. Evaluarea și Certificarea

Aici sunt descrise principiile și metodele de evaluare a rezultatelor învățării, procesul de certificare a competențelor profesionale prin *Certificat de competențe profesionale (Microcertificat)* și modalități de validare și recunoaștere a rezultatelor obținute anterior.

---

8. Monitorizarea și Asigurarea Calității

Capitolul evidențiază importanța menținerii standardelor de calitate în implementarea programelor de microcalificare. Sunt prezentate instrumente de monitorizare, indicatorii de performanță și proceduri pentru actualizarea programelor.

---

9. Studii de Caz și Exemple de Bune Practici

Acest capitol include exemple concrete de calificare parțială (microcalificare) implementate cu succes, oferind lecții învățate și recomandări de programe utile pentru replicarea acestora în alte sectoare.

---

10. Anexe

Capitolul final include resurse suplimentare, cum ar fi modele de documente (planuri de învățământ, curricula, certificate), ghiduri pentru definirea rezultatelor învățării și o listă completă a actelor normative relevante.

1. Introducere

1.1. Context și justificare

Lumea noastră se schimbă mai rapid ca niciodată, propulsată de inovații tehnologice accelerate și o piață a muncii care nu stă locului. În trecut, educația formală se concentra pe diplome cuprinzătoare, care necesitau ani de studiu. Dar provocările de astăzi cer altceva: învățare flexibilă și în porții mici, adaptată nevoilor imediate ale angajatorilor și angajaților.

Aici intervin calificările parțiale (microcalificările) (în continuare prescurtat microcalificări). Sunt programe de formare scurte și concentrate, concepute să formeze abilități specifice și actuale – gândește-te la ele ca la un „impuls” pentru carieră. Spre deosebire de educația tradițională, care se mișcă lent, microcalificările ajută oamenii să se adapteze rapid la noile realități economice, fie că vorbim despre stăpânirea celui mai recent software sau reconversia într-un domeniu în creștere. Nu sunt doar un trend, sunt un răspuns practic la o lume în care a rămâne relevant înseamnă a rămâne agil. Microcalificările, ca programe de studiu de sine stătătoare sau ca set de microcalificări, reprezintă o formă de inovare didactică și pedagogică relevantă și actuală pentru Republica Moldova.

În Comunicarea privind realizarea unui spațiu european al educației până în 2025 (European Commission) (septembrie 2020), Comisia a enunțat o propunere de recomandare a Consiliului pentru a sprijini construirea încrederii în microcalificări în Europa. Comunicarea spunea că recomandarea ar urma să asigure că toți pașii necesari pentru ca microcalificările să fie puse în aplicare până în a. 2025. Prin urmare, o acțiune privind o abordare europeană a microcalificărilor este inclusă în programul de lucru 2021 al Comisiei (European Commission) sub titlul ambiției „Promovarea modului nostru european de viață” (European Commission, p. 8). Propunerea de recomandare a Consiliului privind microcalificările este prezentată împreună cu propunerea Comisiei de recomandare a Consiliului privind conturile individuale de învățare.

O primă definiție acceptată la scară largă, în plan european, este cea conform căreia microcalificările sunt certificări ale unor volume reduse de învățare (European project MICROBOL, 2022), al căror scop este de a oferi cursanților cunoștințe, abilități și competențe specifice (în context de responsabilitate și autonomie), prin care să răspundă nevoilor societale, personale, culturale sau ale pieței muncii, *la un moment dat*.

În corelație cu *Agenda pentru competențe în Europa* (Uniunea Europeană, 2020), microcalificările pot aduce un plus de continuitate între învățământul secundar (școală), învățământ superior și piața forței de muncă. Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030) evidențiază rolul esențial al învățământului superior pentru a susține învățarea pe tot parcursul vieții, explorând conceptul de microcalificări ca opțiune de creștere a oportunităților de învățare, prin:

- (a) învățare modulară și flexibilă;
- (b) parcursuri educaționale flexibile, centrate pe cursant (Consiliul Uniunii Europene, 2021).

Adaptarea programelor de formare la nevoile cursanților atât din perspectiva flexibilității în timp (cursuri de lungă/scurtă durată, alegerea momentului în care cursanții pot accesa informația), cât și din perspectiva

modului în care cursanții iau parte la formare (față în față/ virtual/ hibrid, sincron/asincron) și a modului în care accesează informația, sunt consecințe intrinseci utilizării microcalificărilor ca formă de accesibilizare a educației și formării în cadrul învățării pe tot parcursul vieții. Totodată, este de remarcat faptul că deși microcalificările se obțin în urma unor programe de formare de durată mai redusă, acestea au un nivel mai ridicat de specializare și pot fi puse în contextul demersurilor mai mature de recunoaștere a învățării anterioare, pentru echivalarea/recunoașterea/dobândirea unor certificări pentru competențe obținute în urma unor experiențe de educație non-formală sau informală.

Propunerea Comisiei Europene pentru o Recomandare a Consiliului Uniunii Europene privind o abordare europeană a microcalificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională oferă o definiție a microcalificărilor. Această Recomandare a fost adoptată în iunie 2022. Astfel, o microcalificare este definită ca înregistrarea rezultatelor învățării dobândite de un cursant în urma unui volum mic de învățare.

1.2. Experiențe internaționale

În România, conceptul de **microcalificări** pentru competențe specifice obținute prin cursuri scurte sau module de formare – nu este încă pe deplin implementat la nivel național. Totuși, există inițiative care pregătesc terenul pentru adoptarea acestor forme de calificare:

- **Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR):** Acest plan strategic, cu un buget total de 28,5 miliarde de euro, vizează modernizarea și dezvoltarea diverselor sectoare, inclusiv educația și formarea profesională. Implementarea eficientă a PNRR poate crea premisele necesare pentru introducerea și dezvoltarea microcalificărilor în România.
- **Clasificarea Ocupațiilor din România (COR):** Gestionată de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, COR stabilește standardele ocupaționale și poate fi actualizată pentru a include noi calificări și competențe, facilitând astfel recunoașterea oficială a microcalificărilor.
- **Programe de finanțare pentru dezvoltarea competențelor:** Inițiative precum Programul de Microindustrializare oferă finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii, încurajând dezvoltarea competențelor specifice și a formării profesionale continue, aspecte esențiale pentru implementarea microcalificărilor.

Pentru o implementare eficientă a microcalificărilor, este necesară elaborarea unui cadru legislativ specific și promovarea programelor educaționale adaptate la nevoile actuale ale pieței muncii din România.

În Germania, **microcalificările** (cunoscut sub denumirea de *micro-credentials*) reprezintă certificări pentru competențe specifice dobândite prin cursuri scurte sau module de formare. Acestea sunt oferite atât de universități, cât și de instituții private de educație, inclusiv academii online și platforme de e-learning, adesea sub formă de cursuri online deschise și masive (MOOC).

Pentru a aborda aceste provocări, Consorțiul European al Universităților Inovatoare (ECIU) lucrează la dezvoltarea unui concept pentru standardizarea microcalificărilor recunoscute de toate universitățile din Uniunea Europeană. În mai 2022, Consiliul Uniunii Europene a publicat o recomandare privind o abordare europeană pentru microcalificări, care include o listă de elemente standard europene comune pentru descrierea acestora.

La nivel național, universități precum Universitatea din Hamburg au început să ofere microcalificări prin intermediul centrelor de carieră și calificare, demonstrând o tendință de integrare a acestor forme de învățare în sistemul educațional german.

Deși microcalificările sunt încă într-un stadiu incipient de implementare în Germania, există eforturi atât la nivel național, cât și european pentru standardizarea și recunoașterea acestora, cu scopul de a promova învățarea pe tot parcursul vieții și de a răspunde nevoilor pieței muncii.

În Franța, microcalificările (*micro-credentials*) reprezintă certificări pentru competențe specifice obținute prin cursuri scurte sau module de formare. Deși conceptul este relativ nou, există inițiative în curs de dezvoltare pentru a integra aceste forme de calificare în sistemul educațional și pe piața muncii.

Printre inițiativele și Progresele în Implementare se pot menționa:

- Educație și Formare Profesională: Instituțiile de învățământ superior și organizațiile de formare profesională explorează modalități de a oferi microcalificări pentru a răspunde nevoilor specifice ale pieței muncii. Acestea includ cursuri scurte, ateliere și programe de certificare care permit celor interesați să dobândească competențe specifice într-un timp redus.
- Alinierea la Standardele Europene: În conformitate cu recomandările Consiliului Uniunii Europene privind o abordare europeană pentru microcalificări, Franța lucrează la dezvoltarea unui cadru normativ național care să asigure calitatea și recunoașterea acestor certificări.

Pentru o implementare eficientă a microcalificărilor, este esențială stabilirea unui cadru normativ clar și a unor standarde de calitate. De asemenea, este important ca angajatorii să recunoască și să valorifice aceste certificări, integrându-le în procesele de recrutare și dezvoltare profesională.

În concluzie, deși microcalificările se află într-un stadiu incipient de implementare în Franța, există eforturi susținute pentru integrarea acestora în sistemul educațional, de formare profesională și pe piața muncii, în conformitate cu tendințele europene și internaționale.

1.3. Scopul și obiectivele ghidului

Acest ghid oferă un cadru clar și structurat pentru dezvoltarea, implementarea și recunoașterea microcalificărilor în Republica Moldova. Prin alinierea acestor programe la standardele naționale și internaționale de calitate, se facilitează integrarea în sistemul educațional și pe piața muncii, sprijinind astfel creșterea adaptabilității forței de muncă, în conformitate cu cerințele economiei moderne.

Ghidul este destinat instituțiilor educaționale, formatorilor și factorilor de decizie din domeniu, oferind un set de instrumente practice și exemple concrete pentru:

- alinierea programelor la standardele de calitate națională și internațională.
- integrarea fără obstacole a microcalificărilor în sistemul educațional.
- conectarea directă a acestora la nevoile pieței muncii.

Prin dezvoltarea programelor de microcalificare, se urmărește formarea unei forțe de muncă pregătite pentru provocările actuale: persoane care învață rapid, se adaptează la noi tehnologii și răspund cerințelor economiei moderne. Microcalificările devin cheia transformării educației într-un proces dinamic, orientat spre rezultate.

Ghidul vine cu recomandări pentru elaborarea programelor de microcalificare, punând accent pe:

- **Elaborare simplificată:** pași practici, de la identificarea nevoilor pieței muncii până la proiectarea programului.
- **Implementare rapidă:** sugestii privind resursele, parteneriatele și metodele moderne de predare.
- **Recunoaștere garantată:** modalități de certificare a competențelor, astfel ca să fie valoros pentru orice angajator.

Obiectivele specifice ale ghidului includ:

- **Definirea conceptului de microcalificare** în conformitate cu legislația națională și practicile internaționale.
- **Stabilirea criteriilor și standardelor** pentru elaborarea și aprobarea programelor de microcalificare.
- **Oferirea de îndrumări** pentru prestatorii de formare profesională în dezvoltarea și implementarea acestor programe.
- **Promovarea recunoașterii și validării** microcalificărilor de către angajatori și alte părți interesate.
- **Asigurarea coerenței** între microcalificări și Cadrul Național al Calificărilor (CNC).

1.4. Beneficiarii ghidului

Acest ghid se adresează diferitor categorii de beneficiari:

- **Prestatori de formare profesională:** instituții și organizații care dezvoltă și oferă programe de formare profesională, inclusiv microcalificări.
- **Autorități publice:** ministere și agenții guvernamentale responsabile de politică educațională și de formare profesională.
- **Instituții educaționale:** universități, colegii și alte instituții de învățământ interesate în integrarea microcalificărilor în oferta lor educațională.
- **Angajatori și organizații profesionale:** entități care recunosc și valorifică microcalificările în procesele de recrutare și dezvoltare profesională.
- **Alte persoane:** doritori să-și dezvolte/completeze competențele profesionale și să obțină certificări recunoscute pe piața muncii.

1.5. Legislație și documente de referință relevante

Elaborarea acestui ghid s-a bazat pe următoarele acte normative și documente de referință:

- **Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014**, care stabilește cadrul juridic al raporturilor privind proiectarea, organizarea, funcționarea și dezvoltarea sistemului de educație din Republica Moldova.
- **Hotărârea Guvernului nr. 222/2024** cu privire la aprobarea *Regulamentului privind educația adulților*, care reglementează organizarea și desfășurarea educației adulților în Republica Moldova. Scopul său este de a crea un cadru unitar pentru educația generală și formarea profesională a

adulților (atât inițială, cât și continuă) în contextul învățării pe tot parcursul vieții, conform Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.

- **Hotărârea Guvernului nr. 330/2023** cu privire la aprobarea *Cadrului Național al Calificărilor (CNC)*, care stabilește obiectivele, principiile și funcțiile sale, structura și modul de implementare, reglementează dezvoltarea și includerea calificărilor în CNC, gestionarea Registrului Național al Calificărilor, recunoașterea și validarea rezultatelor învățării anterioare, promovarea incluziunii sociale, dimensiunea europeană și internațională a CNC, coordonarea și administrarea sa, precum și asigurarea calității calificărilor acordate în sistemul național de educație.
- **Hotărârea Guvernului nr. 616/2016** cu privire la aprobarea *Metodologiei de evaluare externă a calității în învățământul superior, profesional tehnic și formarea profesională a adulților* și a *Regulamentului de calcul al taxelor la serviciile prestate* în cadrul evaluării externe a calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare profesională a adulților.
- **Ordinului MEC nr. 785/2024** cu privire la aprobarea *Metodologiei de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții*. Metodologia stabilește structura, procedura de elaborare, evaluare și certificare a competențelor formate/dezvoltate prin programe de educație și formare profesională a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, proiectate în baza celor mai noi realități și realizări ale științelor, a necesităților socio-economice, prin cooperare și parteneriat cu diverși actori sociali și economici.

Aceste documente constituie fundamentul legal și metodologic pentru dezvoltarea și implementarea microcalificărilor în Republica Moldova, asigurând coerența și calitatea acestora în conformitate cu standardele naționale și europene.

2. Conceptul de calificare parțială (microcalificare)

2.1. Definiția microcalificărilor

O microcalificare, cunoscută și sub denumirea de calificare parțială, reprezintă o recunoaștere formală a unui set specific de competențe sau cunoștințe dobândite prin programe de învățare de scurtă durată sau module specializate. Acestea sunt concepute pentru a oferi flexibilitate în parcursul educațional și profesional, permițând indivizilor să își actualizeze sau să își completeze competențele într-un mod adaptat nevoilor pieței muncii.

Microcalificările sunt certificări care atestă dobândirea unui set de competențe specifice sau cunoștințe prin programe de formare de scurtă durată. Acestea sunt concepute pentru a răspunde nevoilor imediate ale pieței muncii și pentru a facilita învățarea continuă pe tot parcursul vieții.

Microcalificarea sau calificarea parțială – un set de rezultate ale învățării obținute în cadrul unui modul/program scurt, certificate oficial conform standardelor unice de calificare și asigurării calității, pentru un anumit nivel al Cadrului Național al Calificărilor (CNC), cu eliberarea unui certificat de competență profesională (microcertificat). Microcalificarea, care în mod independent nu satisface condițiile depline pentru accesul în câmpul muncii și/sau continuarea studiilor, poate fi îmbinată cu o calificare completă pentru activitate profesională sau poate fi combinată cu mai multe componente de calificări, pentru obținerea unei calificări complete conform unui standard de calificare.

În practica internațională, microcalificările sunt promovate pentru a facilita învățarea pe tot parcursul vieții, sporind angajabilitatea și integrarea socială. Obținerea unei microcalificări, validată printr-un microcertificat, extinde oportunitățile de învățare și consolidează rolul educației și formării profesionale continue, oferind trasee de învățare mai flexibile și modulare. Acest concept este în concordanță cu prioritățile Spațiului European al Educației pentru perioada 2025–2030 și cu recomandările Uniunii Europene privind flexibilizarea parcursurilor educaționale.

Implementarea microcalificărilor urmărește să răspundă cerințelor dinamice ale pieței muncii și să ofere tuturor celor interesați posibilitatea de a-și dezvolta competențele profesionale într-un mod continuu și adaptat contextului actual.

2.2. Caracteristici esențiale

Microcalificările prezintă o serie de caracteristici esențiale care le diferențiază de alte forme de calificare și le fac deosebit de valoroase în contextul formării profesionale moderne și a evoluției pieței muncii:

- **Flexibilitate**

Adaptabilitate la nevoile cursanților: Programele de microcalificare sunt concepute pentru diverse nevoi și interese ale cursanților. Această flexibilitate permite personalizarea activității educaționale și de formare profesională, oferind posibilitatea de a alege module specifice care corespund obiectivelor individuale.

Varietate în metodele de livrare: Microcalificările pot fi oferite printr-o gamă largă de formate, inclusiv cursuri online, ateliere practice, seminarii sau învățare mixtă (blended learning). Această diversitate facilitează accesul la educație și formare profesională pentru diferite categorii de cursanți, inclusiv pentru cei care au obligații profesionale sau personale.

- **Durată scurtă**

Eficiență temporală: Programele de microcalificare sunt proiectate pentru a fi finalizate într-un interval scurt de timp, de obicei între câteva zile și câteva luni. Această structură permite cursanților să dobândească rapid competențe specifice, esențiale pentru adaptarea la schimbările rapide din diverse domenii ale pieței muncii.

Concentrarea pe competențe specifice: Datorită duratei reduse, aceste programe se concentrează pe dezvoltarea unor competențe precise și aplicabile imediat, evitând conținutul general sau teoretic lipsit de aplicabilitate directă.

- **Orientare către piața muncii**

Colaborare cu piața muncii: Dezvoltarea microcalificărilor implică adesea o colaborare strânsă cu angajatorii și reprezentanții companiilor pentru a identifica competențele solicitate pe piața muncii. Această abordare asigură relevanța și actualitatea conținutului educațional.

Focalizare pe competențe profesionale cu aplicabilitate practică: Programele sunt orientate spre dezvoltarea abilităților practice și a cunoștințelor aplicabile direct în mediul profesional, pregătind cursanții să corespundă unor cerințele specifice pe piața muncii.

Recunoaștere și validare: Microcalificările sunt recunoscute oficial și pot fi integrate în Cadrul Național al Calificărilor, oferind cursanților certificate care atestă competențele profesionale dobândite și care sunt valorizate de angajatori.

Aceste caracteristici fac din microcalificări un instrument eficient pentru dezvoltarea profesională continuă, permițând cursanților să actualizeze și să îmbunătățească competențele într-un mod flexibil și orientat spre nevoile pieței muncii.

2.3. Domenii și aplicabilitate

Microcalificările sunt aplicabile într-o varietate de domenii, sectoare, oferind oportunități de dezvoltare a competențelor profesionale specifice necesare în diverse domenii profesionale. Acestea includ, dar nu se limitează la:

- **Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC):** Programe de formare în programare, securitate cibernetică, analiză de date și alte competențe digitale esențiale.
- **Afaceri și management:** Formări în management de proiect, leadership, marketing digital și alte abilități solicitate în afaceri.

- **Industrii creative:** Programe în design grafic, producție multimedia, scriere creativă și alte domenii creative.
- **Servicii financiare:** Cursuri de contabilitate, analiză financiară, managementul riscurilor și alte competențe în domeniul financiar.
- **Educație și formare:** Programe pentru dezvoltarea competențelor psihopedagogice, instruirea formatorilor și alte abilități educaționale.
- **Turism și ospitalitate:** Cursuri în management hotelier, servicii de alimentație publică, ghid turistic și alte domenii legate de ospitalitate.
- **Mediu și energie:** Formări în managementul mediului, energii regenerabile și alte domenii ecologice.

2.4. Beneficii pentru cursanți și angajatori

Microcalificările oferă multiple beneficii atât pentru cursanți, cât și pentru angajatori, contribuind la dezvoltarea profesională și la adaptarea la cerințele dinamice ale pieței muncii.

Beneficii pentru cursanți:

- Programele de microcalificare permit dobândirea rapidă a unor abilități specifice, esențiale pentru a rămâne competitiv într-un mediu profesional în continuă schimbare.
- Cursanții pot învăța în ritm propriu și pot organiza programul de studiu în funcție de disponibilitatea personală.
- Datorită duratei scurte și costurilor reduse (comparativ cu programele tradiționale de formare), microcalificările sunt mai accesibile pentru o gamă largă de persoane, inclusiv pentru cei care doresc să-și schimbe cariera sau să-și îmbunătățească competențele.
- Deținerea unor microcalificări recunoscute poate spori șansele de angajare sau avansare în carieră, demonstrând angajatorilor un interes pentru dezvoltarea profesională și competențe actualizate.

Beneficii pentru angajatori:

- Microcalificările confirmă că angajații sau candidații dețin abilități, necesare pentru anumite funcții, reducând timpul și resursele de investiție în formarea la locul de muncă.
- Prin încurajarea angajaților să urmeze programe de microcalificare, organizațiile pot răspunde rapid la schimbările din industrie, implementând noi tehnologii sau procese cu ajutorul unui personal bine pregătit.
- Oferirea de oportunități de dezvoltare profesională prin microcalificări poate crește satisfacția la locul de muncă și loialitatea angajaților, reducând rata de fluctuație și costurile asociate cu recrutarea.
- Colaborând cu furnizorii de educație și formare profesională pentru a dezvolta programe de microcalificare adaptate, angajatorii se asigură că forța de muncă dispune de abilitățile necesare pentru cerințele specifice ale industriilor.

Microcalificările reprezintă instrumente valoroase pentru dezvoltarea competențelor, oferind soluții flexibile și eficiente atât pentru toți cei interesați cât și pentru organizații, în vederea satisfacerii cerințelor de moment și de perspectivă ale pieței muncii.

3. Cadrul normativ

Cadrul normativ este structurat pe mai multe niveluri, asigurând integrarea microcalificărilor în sistemul național de educație și formare profesională.

3.1. Cadrul Național al Calificărilor (CNC) și integrarea microcalificărilor

CNC este un instrument esențial pentru clasificarea calificărilor pe baza unor criterii specifice de niveluri de învățare. Acesta facilitează integrarea microcalificărilor, permițând recunoașterea oficială a competențelor dobândite prin programe de scurtă durată sau module specializate. Astfel, CNC asigură transparența și recunoașterea calificărilor la nivel național și internațional.

3.2. Standarde de calificare

Standardele de calificare descriu cerințele, în termeni de rezultate ale învățării, necesare pentru a desfășura o anumită activitate asociată unui sau mai multor locuri de muncă, dintr-o grupă de bază (conform clasificărilor naționale, europene și internaționale a muncii și altor clasificatoare ale domeniilor economice), stabilind condițiile de evaluare pentru obținerea unui act de studii oficial, care certifică obținerea unei calificări cu nivel CNC. Acestea sunt elaborate în conformitate cu Metodologia de elaborare, validare și aprobare a standardelor de calificare, aprobată prin Ordinul nr. 573/2022. Pentru relevanță pe piața muncii, standardele sunt dezvoltate în colaborare cu autoritățile administrației publice centrale cu competențe în domeniile de referință, comitetele sectoriale pentru formare profesională, prestatori de servicii educaționale și de formare profesională, angajatorii, alte părți interesate și se actualizează periodic.

3.3. Reglementări pentru autorizare de funcționare provizorie și acreditare

Prestatorii de servicii educaționale și de formare profesională care oferă programe de microcalificări trebuie să respecte reglementările naționale privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditare. Acestea stabilesc criterii și standarde obligatorii pentru calitatea procesului educațional și a certificatelor emise. Procedurile sunt detaliate în actele normative ale Ministerului Educației și Cercetării.

3.4. Corelarea cu recomandările europene privind certificarea microcalificărilor

Republica Moldova aliniază politicile educaționale la recomandările UE, inclusiv adoptarea principiilor Cadrului European al Calificărilor (EQF) și implementarea instrumentelor Europass și ESCO. Aceste măsuri facilitează transparența și recunoașterea internațională a microcalificărilor, sprijinind mobilitatea și competitivitatea absolvenților pe piața europeană. Modelul certificatelor este elaborat și aprobat de către Ministerul Educației și Cercetării.

4. Principii fundamentale

Implementarea microcalificărilor se bazează pe câteva principii fundamentale, fiecare având un rol esențial în asigurarea eficienței și relevanței acestor programe:

4.1. Centrarea pe cursant

Acest principiu subliniază importanța adaptării procesului educațional/de formare profesională la nevoile și obiectivele individuale ale cursanților. Programele de microcalificare sunt concepute pentru a oferi experiențe de învățare personalizate, care să motiveze și să implice activ participanții. Astfel, cursanții au posibilitatea de a-și alege traseul educațional care se aliniază cel mai bine cu aspirațiile lor profesionale și personale.

4.2. Flexibilitate și modularitate

Programele de microcalificare sunt structurate modular, permițând cursanților să parcurgă unități de curs/învățare distincte, care pot fi combinate în funcție de nevoile și disponibilitatea fiecăruia. Această abordare flexibilă facilitează învățarea în ritmul lor propriu și permite formarea/acumularea treptată a competențelor profesionale necesare, oferind oportunitatea de a întrerupe și/sau a relua studiile fără a pierde din progres.

4.3. Adaptabilitate la cerințele pieței muncii

Microcalificările sunt dezvoltate în strânsă colaborare cu angajatorii, cu reprezentanții comitetelor sectoriale alte părți interesate, asigurându-se astfel că programele reflectă competențele și cunoștințele solicitate pe piața muncii. Această adaptabilitate garantează că absolvenții sunt pregătiți să răspundă cerințelor specifice solicitate/adaptate diferitor sectoare economice și să se integreze rapid în câmpul muncii.

4.4. Incluziune și accesibilitate pentru grupurile vulnerabile

Un obiectiv esențial al microcalificărilor este de a asigura accesul egal la educație pentru toate categoriile de persoane, inclusiv pentru grupurile vulnerabile sau defavorizate. Programele sunt concepute pentru a elimina barierele de participare, oferind suport adaptat și resurse accesibile, astfel încât fiecare persoană să aibă oportunitatea de a-și dezvolta competențele profesionale și de a-și îmbunătăți perspectivele profesionale și sociale.

Prin respectarea acestor principii fundamentale, microcalificările contribuie la crearea unui sistem educațional și de formare profesională mai incluziv, flexibil și orientat către nevoile reale ale cursanților și ale pieței muncii.

5. Etapele elaborării Programelor de microcalificare

Elaborarea programelor de microcalificare implică parcurgerea unor etape consecutive, menite să asigure relevanța și calitatea formării profesionale. Conform Metodologiei de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 785/2024.

Pentru instituțiile de învățământ superior, care prestează servicii de formare profesională a adulților:

- 1) Inițierea elaborării programului se face în baza necesităților de formare/solicitărilor existente pe piața muncii.
- 2) Desemnarea de către conducerea catedrei/departamentului a unei echipe care, în baza necesităților de formare, va identifica finalitățile programului, va elabora Planul de învățământ, lista cadrelor didactice/științifico-didactice cu competențe în domeniu, care la rândul lor vor elabora curriculumul pentru fiecare unitate de curs și resursele educaționale necesare pentru implementarea programului.
- 3) Examinarea și aprobarea programului și curriculumului pentru fiecare unitate de curs în cadrul ședinței Catedrei/Departamentului de profil.
- 4) Examinarea și aprobarea programului și curriculumului pentru fiecare unitate de curs în cadrul structurilor instituționale interne de asigurare a Calității.
- 5) Examinarea și aprobarea programului de către Senat.
- 6) Desemnarea de către conducerea instituției a echipei de elaborare a raportului de autoevaluare a noului program în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditare.
- 7) Inițierea procedurii de evaluare externă la ANACEC în conformitate cu prevederile Metodologiei de evaluare externă a calității.

Instituțiile de învățământ superior din subordinea altor Ministere, după aprobarea de către Senat, vor coordona programele cu Ministerul de resort, ulterior vor solicita demararea procedurii de evaluare externă.

- 8) Elaborarea Ordinului Ministerului Educației și Cercetării de autorizare de funcționare provizorie/acreditare/reacreditare/neautorizare de funcționare provizorie/ neacreditare a programelor în baza deciziei Consiliului de conducere a ANACEC și coordonarea de către minister a programelor autorizate pentru funcționare provizorie/acreditate/reacreditate.

Pentru instituțiile de învățământ profesional tehnic, care prestează servicii de formare profesională a adulților:

- 1) Inițierea elaborării programului se face în baza necesităților de formare existente/solicitărilor existente pe piața muncii.
- 2) Desemnarea de către conducerea catedrei a unei echipe care, în baza necesităților de formare, va identifica finalitățile programului, va elabora Planul de învățământ, lista cadrelor didactice/științifico-didactice cu competențe în domeniu, care la rândul lor vor elabora curriculumul pentru fiecare unitate de curs și resursele educaționale necesare pentru implementarea programului.
- 3) Examinarea și avizarea programului de către un agent economic din domeniu de activitate.
- 4) Examinarea și aprobarea programului și curriculumului pentru fiecare unitate de curs în cadrul ședinței Catedrei.
- 5) Examinarea și coordonarea programului și curriculumului pentru fiecare unitate de curs în cadrul structurilor instituționale interne de asigurare a Calității.
- 6) Examinarea și aprobarea programului de către Consiliul profesoral.

7) Desemnarea de către conducerea instituției a echipei de elaborare a raportului de autoevaluare a noului program în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditare.

8) Inițierea procedurii de evaluare externă la ANACEC în conformitate cu prevederile Metodologiei de evaluare externă a calității.

Instituțiile de învățământ profesional tehnic din subordinea altor Ministere, după aprobarea de către Consiliul profesoral, vor coordona programele cu Ministerul de resort, ulterior vor solicita demararea procedurii de evaluare externă.

10) Elaborarea Ordinului Ministerului Educației și Cercetării de autorizare de funcționare provizorie/acreditare/reacreditare/neautorizare de funcționare provizorie/ neacreditare a programelor în baza deciziei Consiliului de conducere a ANACEC și coordonarea de către minister a programelor autorizate pentru funcționare provizorie/acreditate/reacreditate.

Pentru instituțiile sau organizațiile publice sau private care prestează servicii de formare profesională a adulților:

1) Inițierea elaborării programului se face în baza necesităților de formare existente/solicitărilor existente pe piața muncii.

2) Desemnarea de către conducerea instituției/organizației a unei echipe care, în baza necesităților de formare, va stabili finalitățile programului, va elabora Planul de învățământ, lista personalului didactic cu competențe în domeniu, care la rândul lor vor elabora curriculum pentru fiecare unitate de curs și resursele de formare necesare pentru implementarea programului.

4) Examinarea și aprobarea programului și curriculum pentru fiecare unitate de curs de către Consiliul de administrație.

6) Desemnarea de către conducerea instituției/organizației a echipei de elaborare a raportului de autoevaluare a noului program în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditare.

7) Inițierea procedurii de evaluare externă la ANACEC în conformitate cu prevederile Metodologiei de evaluare externă a calității.

Instituțiile/organizațiile după aprobarea de către Consiliul de administrație a programelor, după caz, le vor coordona cu Ministerul de resort, ulterior vor solicita demararea procedurii de evaluare externă.

8) Elaborarea Ordinului Ministerului Educației și Cercetării de autorizare de funcționare provizorie/acreditare/reacreditare/neautorizare de funcționare provizorie/ neacreditare a programelor în baza deciziei Consiliului de conducere a ANACEC și coordonarea de către minister a programelor autorizate pentru funcționare provizorie/acreditate/reacreditate.

5.1. Analiza nevoilor

Pentru a dezvolta programe relevante și eficiente, este crucială o evaluare detaliată a solicitărilor pe piața muncii și a nevoilor de formare:

- analiza tendințelor tehnologice – monitorizarea inovațiilor care influențează cerințele de competențe profesionale în diverse domenii;
- studii de piață – analize detaliate ale sectoarelor economice pentru a identifica domeniile cu cerere crescută de competențe specifice noi;
- sondaje și chestionare – colectarea de date direct de la angajatori și angajați pentru a înțelege nevoile și așteptările acestora;

- întâlniri și workshop-uri – sesiuni interactive pentru schimb de idei și feedback;
- focus-grupuri – discuții structurate cu grupuri reprezentative.

Această abordare permite identificarea oportunităților de formare, asigurând că programele de microcalificare răspund nevoilor reale solicitate de piața muncii.

5.2. Definirea rezultatelor învățării

Definirea rezultatelor învățării reprezintă o etapă în elaborarea programelor de microcalificare, asigurând claritatea și orientarea procesului de formare profesională către competențele profesionale necesare pe piața muncii.

Rezultatele învățării se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă persoana la finalizarea procesului de învățare/ de formare profesională și care sunt definite sub formă de cunoștințe, aptitudini, responsabilitate și autonomie.

Aceste rezultate trebuie să fie:

- Măsurabile: formulate astfel încât progresul cursanților să poată fi evaluat obiectiv.
- Orientate către aplicabilitate practică: concentrate pe dezvoltarea competențelor profesionale care pot fi utilizate direct în contexte profesionale reale.

Exemplu: În loc să se stabilească un obiectiv general precum „Înțelegerea conceptelor de management de proiect”, un rezultat specific ar fi: „Capacitatea de a elabora un plan de proiect detaliat, incluzând obiective, resurse și termeni limită”.

Corelarea cu descrierile de nivel din Cadrul Național al Calificărilor (CNC). Pentru a asigura recunoașterea oficială a microcalificării și integrarea acesteia în cadrul educațional și profesional, este esențial ca rezultatele învățării să fie aliniate nivelurilor specificate în CNC. Această aliniere implică:

- Identificarea nivelului corespunzător: determinarea nivelului CNC care reflectă complexitatea și profunzimea competențelor vizate.
- Corelarea rezultatelor învățării cu descriptorii de nivel: asigurarea că formulele stabilite corespund descrierilor de cunoștințe, aptitudini și competențe specifice nivelului respectiv din CNC.

Această abordare facilitează recunoașterea microcalificărilor la nivel național și internațional, garantând corelarea programelor cu standardele de calificare existente.

5.3. Elaborarea planului de învățământ

Planul de învățământ reprezintă totalitatea activităților concepute unitar în desfășurarea lor în timp și conținut, menite să asigure formarea cunoștințelor, abilităților și competențelor profesionale solicitate specialității/calificării/meserie/ocupației a căror realizare se face prin diferite unități de curs/module.

Elaborarea planului de învățământ pentru programele de microcalificare este o etapă care asigură structurarea coerentă și eficientă a unităților de curs/modulelor.

Fiecare modul abordează un set de cunoștințe, capacități și competențe interconectate.

Avantajele structurii modulare:

- Flexibilitate: cursanții pot selecta și combina module în funcție de nevoi și interese, personalizându-și parcursul educațional.
- Accesibilitate: participarea este facilitată pentru cei cu constrângeri de timp sau resurse, permițând finalizarea individuală a modulelor, pe măsură ce sunt disponibili.
- Evaluare progresivă: fiecare modul include evaluări adaptate, oferind feedback continuu și identificând arii de îmbunătățire.

Alocarea creditelor de studii. Fiecărui modul, în baza numărului de ore-auditoriu (teoretice, practice, de laborator), lucrului individual, i se atribuie un număr de credite de studii, care reflectă volumul de muncă necesar cursantului pentru atingerea rezultatelor învățării. Conform prevederilor din Metodologia de elaborare a programelor de educație a adulților, programele de microcalificare se încadrează între 5 și 60 de credite, în funcție de nivel CNC, complexitate și durată.

Beneficii:

- conceperea flexibilă a programelor de studii printr-o varietate de planuri de învățământ;
- flexibilizarea planului de învățământ prin introducerea unor module noi;
- diversificarea gamei de opțiuni ale cursantului;
- mobilitatea cursantului;
- recunoașterea perioadelor compacte de studii;
- recunoașterea certificatelor.

Prin structura modulară și alocarea adecvată a creditelor, planul de învățământ al programelor de microcalificare devine un instrument eficient. Acesta răspunde nevoilor cursanților și cerințelor pieței muncii, asigurând calitatea, relevanța și flexibilitatea ofertelor de formare profesională.

5.4. Dezvoltarea curriculumului

Dezvoltarea curriculumului pentru programele de microcalificare este o etapă care asigură coerența și eficiența procesului educațional.

Conținuturi educaționale adaptate competențelor definite. Selectarea conținuturilor didactice trebuie să fie în strictă concordanță cu competențele stabilite în etapa de definire a rezultatelor învățării. Este esențial ca aceste conținuturi să fie actualizate și relevante pentru domeniul vizat, asigurând atingerea obiectivelor educaționale propuse. Conținuturile trebuie să fie structurate logic, progresiv și să faciliteze înțelegerea și aplicarea practică a cunoștințelor.

Metode de predare-învățare. Pentru a răspunde diverselor stiluri de învățare ale cursanților și pentru a maximiza eficiența procesului educațional, se recomandă utilizarea unei varietăți de metode didactice, printre care:

- Activități practice: acestea permit cursanților să aplice în mod direct cunoștințele dobândite, consolidând învățarea prin experiență.
- Studiu individual: încurajează autonomia învățării, permițând cursanților să exploreze subiectele în ritmul propriu.
- Învățare online: oferă flexibilitate și acces la resurse educaționale diverse, adaptate nevoilor individuale.
- Învățare bazată pe proiecte: promovează competențe de rezolvare a problemelor și lucru în echipă, prin abordarea unor sarcini complexe și relevante.

Alegerea metodelor trebuie să țină cont de specificul competențelor profesionale vizate și de nevoile cursanților, asigurând un proces educațional dinamic și centrat pe cursant.

Instrumente de evaluare. Evaluarea progresului cursanților este crucială pentru a asigura atingerea rezultatelor învățării și identificarea zonelor de îmbunătățire. Se recomandă instrumente variate, precum:

- Probe practice: evaluează aplicarea cunoștințelor în situații concrete de muncă.
- Proiecte: permit evaluarea competențelor de planificare, execuție și creativitate.
- Portofolii: oferă o perspectivă comprehensivă asupra progresului, prin includerea unor artefacte demonstrative.
- Feedback continuu: asigură comunicare constantă între formator și cursant, facilitând ajustări în procesul de învățare.

Prin urmare, dezvoltarea unui curriculum bine structurat – care integrează conținuturi relevante, metode selectate și adaptate conținuturilor de predare și grupului țintă, instrumente de evaluare eficiente – este esențială pentru implementarea cu succes a programelor de microcalificare și atingerea obiectivelor educaționale.

5.5. Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea

Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de microcalificare sunt etape esențiale pentru asigurarea calității și recunoașterea oficială a acestora în sistemul educațional al Republicii Moldova.

Evaluarea externă este realizată de către Agenția Națională pentru Asigurarea Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), instituție responsabilă de monitorizarea standardelor în învățământ. Procedura de evaluare externă include:

- depunerea cererii și a dosarului de evaluare: Instituția solicitantă depune o cerere la ANACEC, însoțită de documentația completă a programului.

- analiza conformității: ANACEC verifică respectarea standardelor de calitate și criteriilor pentru formarea profesională continuă.
- vizite de evaluare: vizite la sediul instituției pentru a evalua resursele materiale și umane.
- emiterea deciziei: ANACEC propune o decizie de autorizare de funcționare provizorie sau acreditare, pe baza rezultatelor evaluării.

Coordonare instituțională. După obținerea Deciziei ANACEC, instituția colaborează cu Ministerul Educației și Cercetării pentru aprobarea finală. Conform Regulamentului privind educația adulților (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 222/2024), pașii includ:

- prezentarea programelor: transmiterea programelor către Minister pentru coordonare.
- emiterea ordinului de aprobare: Ministerul emite actul normativ de autorizare de funcționare provizorie sau acreditare, în baza rezultatelor ANACEC.

Această coordonare garantează alinierea programelor la standardele naționale și integrarea lor în sistemul educațional.

Parcurgerea acestor etape asigură recunoașterea oficială a programelor de microcalificare, contribuind la dezvoltarea competențelor profesionale ale populației active din Republica Moldova.

6. Implementarea Programelor de calificare parțială (microcalificare)

Implementarea programelor de microcalificare necesită planificare riguroasă și resurse adecvate.

6.1. Modalități de livrare

Programele de microcalificare pot fi oferite prin diverse forme adaptate nevoilor cursanților:

- Cu frecvență (învățământ tradițional): cursuri desfășurate în săli de clasă, cu prezență fizică, favorizând interacțiunea directă între formatori și cursanți.
- La distanță (online): utilizarea platformelor digitale pentru livrarea conținutului, permițând învățarea flexibilă din orice locație.
- Învățare mixtă (blended learning): combinarea sesiunilor fizice cu activități online, oferind un echilibru între interacțiune directă și autonomie.

Alegerea formelor trebuie să țină cont de specificul programului, resursele disponibile, preferințele cursanților și decizia ANACEC.

6.2. Resurse necesare

Pentru calitate și eficiență, sunt esențiale următoarele resurse:

- Spații educaționale: săli de curs dotate, laboratoare specializate și facilități pentru activități practice.

- Echipamente: tehnologie modernă (computere, software, echipamente audio-vizuale) relevante pentru domeniu de formare profesională.
- Personal calificat: formatori cu experiență în domeniu de formare, abilități psihopedagogice/andragogice.

Asigurarea acestor resurse contribuie la crearea unui mediu de învățare propice și la atingerea obiectivelor educaționale.

6.3. Ghidarea cursanților

Pentru a maximiza beneficiile programelor de microcalificare, este importantă oferirea de suport cursanților în:

- Combinarea modulelor: consiliere privind selecția și secvențierea modulelor pentru competențe dorite sau progres către o calificare completă.
- Planificare educațională: elaborarea unui plan personalizat, aliniat obiectivelor profesionale și disponibilității cursantului.
- Resurse suplimentare: acces la materiale de studiu, mentorat și oportunități de networking în domeniu.

Un suport adecvat sporește șansele de succes ale cursanților și facilitează utilizarea competențelor profesionale dobândite pe piața muncii.

Prin abordarea acestor aspecte, implementarea programelor de microcalificare poate răspunde eficient nevoilor actuale ale pieței muncii și poate contribui la dezvoltarea profesională inițială și continuă a adulților în Republica Moldova.

7. Evaluarea și Certificarea

Evaluarea și certificarea în cadrul programelor de microcalificare sunt esențiale pentru a asigura că rezultatele învățării sunt măsurate corect și recunoscute oficial.

7.1. Principii ale evaluării rezultatelor învățării

- Obiectivitate: evaluarea trebuie să fie imparțială, bazată pe criterii clare și aplicate în mod uniform pentru toți cursanții.
- Validitate: instrumentele de evaluare trebuie să măsoare exact competențele și cunoștințele pe care programul își propune să le dezvolte.
- Transparență: criteriile și metodele de evaluare trebuie să fie comunicate clar cursanților de la începutul programului, asigurându-se că aceștia înțeleg așteptările și procesul de evaluare.

7.2. Metode de evaluare

Pentru evaluarea eficientă a competențelor profesionale dobândite, se utilizează metode diverse:

- Lucrări practice: sarcini care reflectă aplicarea cunoștințelor în situații reale sau simulate.
- Teste: întrebări scrise sau orale menite să evalueze înțelegerea conceptelor teoretice.
- Proiecte: lucrări complexe care integrează competențe multiple și demonstrează capacitatea de gestionare pe termen lung.
- Portofolii: colecții de lucrări realizate de cursanți pe parcursul programului, evidențiind progresul și specificul competențelor.

7.3. Eliberarea certificatelor de competență profesională (microcertificat)

La finalizarea cu succes a programului, urmare a evaluării, cursanții primesc un certificat de competență profesională (microcertificat). Acesta:

- Este eliberat conform modelelor aprobate de către Ministerul Educației și Cercetării.
- Este însoțit de un supliment descriptiv care detaliază competențele profesionale dobândite.

7.4. Validarea și recunoașterea rezultatelor obținute anterior

Pentru cursanții cu competențe dobândite prin experiențe anterioare (formale, nonformale sau informale), există proceduri de recunoaștere a acestora. Conform Art. 17 din Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, competențele validate pot:

- Facilita accesul la programe de formare avansată.
- Deschide oportunități profesionale prin recunoașterea oficială a experienței.

Prin aplicarea acestor principii și metode, programele de microcalificare asigură o evaluare riguroasă și o certificare recunoscută a competențelor dobândite de cursanți, consolidând încrederea în sistemul educațional.

8. Monitorizare și asigurarea calității

Monitorizarea și asigurarea calității programelor de microcalificare sunt esențiale pentru a garanta relevanța și eficiența acestora în raportul cu nevoile cursanților și ale pieței muncii.

8.1. Indicatori de performanță pentru programele de microcalificare

Stabilirea unor indicatori de performanță clară și măsurabili este crucială pentru evaluarea succesului programelor de microcalificare. Acești indicatori pot include:

- Rata de absolvire: procentul cursanților care finalizează cu succes programul.
- Rata de angajare: procentul absolvenților încadrați într-un loc de muncă în domeniul de aplicare, într-un interval de timp, după finalizarea programului.
- Satisfacția cursanților: evaluarea feedback-ului primit de la participanți privind calitatea conținutului, metodele de predare, resursele oferite și propuneri de îmbunătățire.
- Relevanța pentru piața muncii: gradul în care competențele profesionale dobândite corespund cerințelor actuale ale angajaților.

Aceste măsuri instituționale sunt menite să identifice punctele forte și ariile care să permită să crească.

8.2. Proceduri pentru actualizarea conținutului programelor

Pentru a menține relevanța și actualitatea programelor de microcalificare, este esențială implementarea unor proceduri periodice de revizuire a conținutului. Acestea pot include:

- Analiza periodică a curriculumului: evaluarea și actualizarea materialelor didactice pentru a reflecta evoluțiile recente din domeniu.
- Consultarea părților: implicarea angajatorilor, experților din domeniul de formare profesională și absolvenților în procesul de revizuire pentru a asigura alinierea la cerințele actuale ale pieței muncii.
- Integrarea feedback-ului cursanților: utilizarea sugestiilor și a observațiilor participanților pentru a îmbunătăți/modifica conținutul și metodele de predare.

Aceste proceduri permit programelor să rămână relevante și adaptate nevoilor în schimbare a societății și economiei.

8.3. Rolul evaluării externe în menținerea standardelor de calitate

Evaluarea externă joacă un rol esențial în asigurarea obiectivității și credibilității procesului de asigurare a calității. Aceasta poate implica:

- Acreditarea programelor: obținerea certificărilor necesare de la organismele competente, precum Agenția Națională pentru Asigurarea Calității în Educație și Cercetare (ANACEC).
- Audhuri externe: evaluări periodice realizate de experți independenți pentru a verifica conformitatea cu standardele naționale și internaționale de calitate.

- Participarea la benchmarking: compararea performanței programelor cu cele ale altor instituții similare pentru a identifica bune practici și pentru a stimula dezvoltarea continuă.

Prin implementarea acestor măsuri, instituțiile pot asigura menținerea și creșterea constantă a calității programelor de microcalificare, oferind cursanților o servicii educaționale relevante și de valoare.

9. Studii de caz și exemple de bune practici

9.1. Prezentarea unor programe de microcalificare existente

Tehnologie: Cluburi de programare pentru elevi cu deficiențe de vedere: Fundația „Light into Europe” a lansat un club de programare utilizând limbajul Scratch, adaptat pentru elevii cu deficiențe de vedere. Acest program scurt le oferă participanților posibilitatea de a dobândi competențe digitale de bază, promovând includerea și accesibilitatea în domeniul tehnologic.

Sănătate: Programe de Calificare parțială în biotehnologii: Conform standardelor de calificare aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, există programe de microcalificare în domeniul biotehnologiilor industriale, agricole, farmaceutice și cosmetice. Acestea sunt destinate absolvenților cu studii superioare de licență și au o durată cuprinsă între 150 și 1800 de ore (5-60 de credite de studii).

Educație: Programe de Formare profesională continuă pentru adulți: Proiectul „Experți în Muncă!” a dezvoltat program de formare profesională continuă, punând accent pe dezvoltarea competențelor digitale și parteneriatelor public-private. Aceste inițiative vizează dezvoltarea competențelor angajaților și adaptarea la cerințele actuale ale pieței muncii.

9.2. Lecții învățate și recomandări pentru Implementare

- **Parteneriate eficiente:** colaborarea între instituțiile de învățământ, organizațiile non-guvernamentale și sectorul privat este esențială pentru dezvoltarea programelor relevante și sustenabile.
- **Adaptabilitate și flexibilitate:** programele trebuie să fie suficient de flexibile pentru a se adapta nevoilor diverse ale cursanților și evoluției rapide a cerințelor pieței muncii.
- **Accent pe incluziune:** asigurarea accesului la programele pentru grupuri vulnerabile sau subreprezentate contribuie la o societate mai echitabilă și la valorificarea potențialului tuturor membrilor societății.
- **Evaluare și îmbunătățire continuă:** implementarea unor mecanisme de evaluare periodică și actualizare a conținutului programelor pe baza feedback-ului permit asigurarea menținerii relevanței și calității acestora.

Aceste exemple evidențiază importanța unei abordări colaborative și adaptative în dezvoltarea și implementarea programelor de microcalificare, asigurând astfel succesul și sustenabilitatea acestora.

10. Anexe

10.1. Structura Programului de calificare parțială (microcalificare)

Programul de calificare parțială (microcalificare) (nivelul 3 ISCED/CNC, 4 ISCED/CNC, 5 ISCED/CNC, 6 ISCED/CNC și nivelul 7 ISCED/CNC) include următoarele elemente constructive:

- a) foaia de titlu;
- b) descrierea programului;
- c) finalități de studii;
- d) relevanța programului pentru piața forței de muncă;
- e) oportunități de angajare în câmpul muncii, după caz;
- f) condiții de realizare a programului;
- g) planul de învățământ;
- h) bibliografie, după caz;
- i) curriculum pentru fiecare unitate de curs.

Foaia de titlu a programului de calificare parțială (microcalificare) conține următoarea informație:

- a) denumirea Ministerului Educației și Cercetării și, după caz, a ministerului de resort (pentru instituțiile din subordine);
- b) denumirea prestatorului de formare profesională a adulților;
- c) data aprobării programului de către organul de conducere a prestatorului de formare a adulților (numărul procesului-verbal);
- d) data coordonării programului de către Ministerele de resort în cazuri prevăzute de legislație și Ministerul Educației și Cercetării după evaluarea externă în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditării;
- e) domeniul de formare profesională potrivit Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor/ Nomenclatorului domeniilor de formare profesională al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar/ Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior;
- f) codul și denumirea calificării/specialității;
- g) denumirea programului;
- h) nivelul CNC;
- i) numărul total de ore și numărul de credite de studii;
- j) baza admiterii;
- k) limba de instruire;
- l) forma de organizare (cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță).

La finalizarea programelor de calificare parțială (microcalificare) oferite ca parte integrată din programe acreditate sau ca programe autorizate pentru funcționare provizorie/acreditate, prestatorii de formare profesională a adulților eliberează Certificate de competență profesională, personalizate de Centrul

Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale în Educație, conform modelului aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.

Pentru o structură detaliată, consultați Metodologia de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 785 din 30.05.2024.

10.1.1. Descrierea Programului

În cadrul unui program de calificare parțială (microcalificare), *Descrierea Programului* este o secțiune care oferă o imagine clară și detaliată a formării propuse. Acestea includ următoarele elemente:

1. Concepția formării - descrie filosofia și abordarea formativă a programului.

De exemplu:

- utilizarea unei abordări practice bazate pe proiecte;
- integrarea teoriei cu aplicații practice în domeniul specific;
- orientarea către soluționarea problemelor reale din mediul profesional.

2. Obiectivele programului - specifică scopurile concrete urmărite:

- dezvoltarea competențelor în utilizarea unui software specific (ex: AutoCad, Excel avansat);
- îmbunătățirea abilităților de comunicare în mediul de afaceri;
- dobândirea cunoștințelor necesare pentru respectarea standardelor de securitate în domeniu.

3. Destinatarii/grupurile țintă - identifică categoriile de beneficiari:

- profesioniști din domeniul IT care necesită actualizare cunoștințelor, abilităților;
- persoanele care doresc să obțină competențe profesionale într-un nou domeniu;
- absolvenți de liceu care doresc să acumuleze abilități practice aplicate într-un domeniu.

4. Condiții de acces - precizează cerințele minime pentru participare:

- studii liceale finalizate;
- cunoaștere de bază a limbii engleze (pentru programe cu conținut internațional);
- experiență profesională anterioară în domeniu (opțional, în funcție de complexitatea programului).

5. Acte normative de referință - enumeră documentele din domeniul educației și documentele sectoriale:

- Standardele Naționale de Calificare aprobate;
- Ordinul Ministrului Educației nr. 785/2024 privind educația adulților;
- Directivele Cadrului European al Calificărilor (EQF).

Această secțiune ajută cursanții să înțeleagă ce competențe vor dobândi, cerințele și așteptările programului dar și contextul legal și educațional al formării.

10.1.2. Finalități de studii

În cadrul unui program de calificare parțială (microcalificare), finalități studiilor și asigurarea procesului educațional sunt exprimate prin:

- Cunoștințe
- Aptitudini
- Responsabilitate și autonomie
- Competențe transversale, după caz
- Competențe profesionale generale
- Competențe profesionale specifice

Fiecare dintre aceste categorii definesc aspecte esențiale ale formării profesionale care trebuie să fie evaluate, validate și recunoscute. Să le analizăm pe rând, oferind pentru fiecare o definiție și un exemplu concret:

- **Cunoștințe.** Reprezintă ansamblul de informații teoretice și factuale pe care cursanții le acumulează în timpul programului.

Exemplu:

- ✓ Cunoștințe teoretice: În cadrul unui curs de marketing digital, cursanții învață despre concepte precum SEO (optimizarea pentru motoarele de căutare), marketingul pe rețelele sociale și analiza datelor web.
- ✓ Cunoștințe factuale: Într-un program de asistență medicală, participanții dobândesc informații precise despre procedurile de resuscitare cardiopulmonară (RCP) și protocolul de administrare a medicamentelor.
- **Aptitudini.** Se referă la capacitatea de a aplica cunoștințele dobândite pentru îndeplinirea sarcinilor specifice, incluzând atât abilități cognitive, cât și practice.

Exemplu:

- ✓ Aptitudini cognitive: Într-un curs de programare, cursanții de dezvoltare a capacității de a scrie coduri eficiente și de a rezolva probleme algoritmice.
- ✓ Aptitudini practice: Într-un program de bucătărie profesională, participanții învață să prepare feluri de mâncare și să utilizeze corect echipamentele de bucătărie.
- **Responsabilitate și autonomie.** Indică nivelul de independență al cursanților în aplicarea cunoștințelor și aptitudinilor, precum și capacitatea de a-și asuma responsabilitatea pentru acțiunile lor.

Exemplu:

- ✓ Responsabilitate: Într-un program de management de proiect, cursanții învață să coordoneze echipe și să gestioneze resursele proiectului, asumându-și responsabilitatea pentru succesul sau eșecul acestuia.
  - ✓ Autonomie: Într-un curs de design, participanții dezvoltă capacitatea de a crea concepte vizuale originale fără supraveghere constantă, demonstrând inițiativă și creativitate.
- **Competențe transversale.** Abilități care sunt aplicabile în diverse domenii și contexte, nu doar într-un anumit sector profesional.

Exemplu:

- ✓ Comunicare eficientă: Capacitatea de a transmite informații clar și concis, atât oral, cât și în scris, este esențială în aproape orice domeniu profesional.
- ✓ Lucru în echipă: Abilitatea de a colabora eficient cu alții, de a împărtăși idei și de a contribui la atingerea unui obiectiv comun este valorificat în multiple contexte profesionale.

De asemenea pot fi și unele din următoarele competențe-cheie:

- a) competențe de comunicare în limba română;
  - b) competențe de comunicare în limba maternă;
  - c) competențe de comunicare în limbi străine;
  - d) competențe în matematică, științe și tehnologie;
  - e) competențe digitale;
  - f) competența de a învăța să înveți;
  - g) competențe sociale și civice;
  - h) competențe antreprenoriale și spirit de inițiativă;
  - i) competențe de exprimare culturală și de conștientizare a valorilor culturale.
- **Competențe profesionale generale.** Abilități și cunoștințe relevante pentru un spectru larg de profesii dintr-un anumit domeniu.

Exemplu:

- ✓ Analiza datelor: În domeniul finanțelor, capacitatea de a interpreta rapoarte financiare și de a analiza tendințele pieței este esențială pentru diverse roluri.
- ✓ Cunoștințe legislative de bază: În sectorul resurselor umane, cunoașterea legislației muncii și a reglementărilor privind angajarea este crucială pentru gestionarea eficientă a personalului.

- **Competențe profesionale specifice.** Abilități și cunoștințe de specialitate necesare pentru îndeplinirea unor sarcinilor specifice unei anumite profesii sau funcții.

Exemplu:

- ✓ Programarea în limbajul Python: Pentru un dezvoltator software, capacitatea de a scrie și optimizarea codului în Python este o competență specifică esențială.
- ✓ Realizarea auditului financiar: Pentru un auditor financiar, competența de a efectua verificări detaliate ale conturilor și de a asigura conformitatea cu standardele contabile este fundamentală.

Prin definirea clară a acestor finalități, programele de microcalificare asigură că participanții dobândesc un set complet de competențe necesare pentru succesul profesional și personal.

10.1.3. Relevanța programului pentru beneficiari

În cadrul unui program de microcalificare, secțiunea „Relevanța programului pentru beneficiari” servește pentru a demonstra modul în care programul răspunde nevoilor și intereselor cursanților. Această secțiune ar trebui să includă următoarele elemente:

- **Beneficiile pentru cursanți.** Descrierea avantajelor directe pe care participanții le vor obține în urma finalizării programului.

Exemplu:

- ✓ Dezvoltarea competențelor specifice: Cursanții vor dobândi abilități practice în utilizarea unui software de contabilitate, permițându-le să gestioneze eficient evidențele financiare ale unei organizații.
- ✓ Îmbunătățirea perspectivelor de angajare: Absolvenții programului vor avea cunoștințele necesare pentru a accesa poziții entry-level în domeniul marketingului digital, crescându-și astfel șansele de angajare.
- **Adaptabilitatea la nevoile cursanților.** Explicarea modului în care programul este conceput pentru a se potrivi cerințelor și constrângerilor participanților.

Exemplu:

- ✓ Flexibilitatea programului: Oferirea de opțiuni de învățare online și sesiuni de seară pentru a acomoda cursanții care au un program de lucru încărcat.
- ✓ Suport personalizat: Asigurarea de sesiuni de mentorat individual pentru a ajuta cursanții să depășească provocările specifice și să atinge obiectivele de învățare.

Prin includerea acestor elemente, secțiunea „Relevanța programului pentru beneficiari” evidențiază modul în care programul este aliniat la interesele și nevoile cursanților, subliniind beneficiile concrete și adaptabilitatea acestora la diverse situații.

10.1.4. Oportunități de angajare în câmpul muncii

În cadrul unui program de microcalificare, secțiunea „Oportunități de angajare în câmpul muncii” conține informații despre perspectivele profesionale pe care le poate avea cursanții după finalizarea programului. Această secțiune ar trebui să includă următoarele elemente:

- **Domenii de activitate relevante.** Identificarea sectoarelor economice sau a funcțiilor în care competențele profesionale dobândite prin programul dat sunt aplicabile.

Exemplu:

- ✓ Pentru un program de analiză de date, cursanții ar putea fi pregătiți pentru oportunități în domenii precum finanțe, marketing și sănătate, unde analiza datelor este esențială pentru luarea deciziilor.
- ✓ Un program de design grafic ar deschide oportunități în industrii precum publicitate, media și editorial, unde abilitățile de creare vizuală sunt foarte solicitate.
- **Posibile funcții sau roluri profesionale.** Enumerarea pozițiilor specifice pe care le-ar putea ocupa cursanții după finalizarea programului.

Exemplu:

- ✓ Absolvenții unui program de dezvoltare web ar putea ocupa roluri precum dezvoltator front-end, administrator de site web sau specialist în experiența utilizatorului (UX) .
- ✓ Cei care finalizează un program de management de proiect ar putea accesa poziții precum coordonator de proiect, asistent manager de proiect sau planificator de proiect.

Prin includerea acestor elemente, secțiunea „Oportunități de angajare în câmpul muncii” oferă cursanților o înțelegere clară a modului în care competențele dobândite se traduce în perspective profesionale concrete, ajutându-i să planifice cariera în mod eficient.

10.1.5. Condiții de realizare a programului

În cadrul unui program de microcalificare, această secțiune prezintă aspecte esențiale pentru implementarea eficientă a procesului educațional. Aceasta ar trebui să includă următoarele elemente:

- Mijloace de formare
- Metode de formare
- Resurse de timp
- Forme și modalități de evaluare

- Echipa de formare
- Spații educaționale

Fiecare dintre aceste componente a procesului de formare, contribuie la organizarea, desfășurarea și evaluarea eficientă a programului de microcalificare. Aceste elemente nu doar structurează procesul educațional, ci asigură formarea în corespundere cu standardele de calitate, necesităților pieței muncii și așteptărilor cursanților.

Pentru a garanta relevanța și eficiența, fiecare dintre aceste aspecte trebuie atent analizate, adaptate și validate în conformitate cu cerințele programului și specifice domeniului de activitate. În plus, recunoașterea oficială a competențelor dobândite este esențială pentru a facilita integrarea absolvenților pe piața muncii și pentru a le oferi oportunități reale de angajare.

În continuare, vom examina fiecare element în detaliu, oferind o descriere clară și exemple concrete pentru a ilustra modul în care acestea contribuie la succesul unui program de microcalificare bine structurat și aplicabil.

- **Mijloace de formare.** În cadrul programelor de microcalificare destinate adulților, mijloacelor de formare sunt ansamblul resurselor și materialelor folosite pentru a facilita procesul de învățare și dezvoltare a competențelor specifice. Aceste mijloace sunt adaptate nevoilor și caracteristicilor adulților, având în vedere experiența lor anterioară și obiectivele profesionale.

Acestea pot fi materiale didactice (manuale, ghiduri, articole și studii de caz relevante în domeniul programului de formare) și resurse digitale (platforme de e-learning, software educațional, videoclipuri explicative și simulări interactive)

Principalele mijloace de formare includ:

- **Materiale didactice tradiționale:**
  - ✓ Manuale și ghiduri: cărți și broșuri care oferă informații teoretice și practice esențiale pentru domeniul studiat.
  - ✓ Articole și studii de caz: documente care prezintă situații reale sau simulate, utile pentru analiza și înțelegerea aprofundată a subiectelor.
- **Resurse digitale și online:**
  - ✓ Platforme de e-learning: sisteme online care oferă cursuri interactive, module de învățare și evaluări.
  - ✓ Webinarii și videoclipuri educaționale: sesiuni video care abordează teme specifice, prezentate de experți în domeniu.
- **Instrumente practice și aplicații:**
  - ✓ Simulatoare și software special: programe care permit exersarea abilităților într-un mediu controlat, replicând scenariile reale.

- ✓ Echipamente și materiale specifice: unelte, aparate sau materiale relevante pentru domeniul de formare (de exemplu, truse de scule pentru tehnicieni, echipamente medicale pentru asistență medicală).

Exemple de aplicare a mijloacelor de formare

- **Program de microcalificare în contabilitate:**

- ✓ Materiale didactice: Manuale actualizate de contabilitate și ghiduri fiscale.
- ✓ Resurse digitale: Acces la platforma online cu exerciții practice și studii de caz financiare.
- ✓ Instrumente practice: Software de contabilitate pentru simularea operațiunilor contabile.
- ✓ Suport educațional: Sesiuni de mentorat cu contabili experimentați și participarea la forumuri de discuții.

- **Program de microcalificare în design grafic:**

- ✓ Materiale didactice: Ghiduri despre principiile designului și teoria culorilor.
- ✓ Resurse digitale: Tutoriale video și cursuri online despre utilizarea software-urilor de design.
- ✓ Instrumente practice: Acces la aplicații precum Adobe Illustrator sau CorelDRAW pentru proiecte practice.
- ✓ Suport educațional: Feedback de la designeri profesioniști și participarea la ateliere creative.

Prin integrarea acestor mijloace de formare, programele de microcalificare asigură o abordare comprehensivă și adaptată, facilitând dobândirea de competențe relevante și aplicabile în diverse contexte profesionale.

Metode de formare

În cadrul programelor de microcalificare, metodele de formare, strategiile și tehnicile pedagogice folosite pentru a facilita învățarea eficientă și relevantă pentru participare sunt adaptate nevoilor specifice ale cursanților, ținând cont de experiența lor anterioară, stilurile de învățare și obiectivele profesionale.

Principalele metode de formare includ:

- **Învățarea bazată pe probleme** (Problem-Based Learning - PBL). Cursanții sunt implicați în rezolvarea unor probleme reale sau simulate, care necesită aplicarea cunoștințelor și dezvoltarea de noi competențe.

Exemplu:

- ✓ Într-un program de microcalificare în managementul proiectelor, participanții analizează un proiect eșuat și identifică factorii care au condus la nereușită, propunând soluții pentru a putea fi.

- ✓ Într-un curs de asistență medicală , cursuri discutate un caz clinic complex, determinând diagnosticul și planul de tratament adecvat.
- **Învățarea experiențială.** Adulții învață prin experiențe directe, reflectând asupra activităților practice pentru a-și dezvolta competențele.

Exemplu:

- ✓ Într-un program de microcalificare în vânzări, participanții la jocuri de rol în care simulează interacțiunile cu participare, urmate de sesiuni de feedback.
- ✓ Într-un curs de gătit profesional, cursanții pregătesc diverse feluri de mâncare în bucătăria instituției, evaluându-și performanța și identificând ariile de a-și alege.
- **Învățarea colaborativă.** Participanții lucrează în grupuri pentru a atinge obiectiv comun, împărtășind cunoștințe și experiențe.

Exemplu:

- ✓ Într-un program de microcalificare în dezvoltare software, echipele de cursanți colaborează pentru a crea o aplicație, fiecare membru având un rol specific.
- ✓ Într-un curs de marketing digital, grupurile dezvoltă campanii de marketing pentru produse fictive, prezentând strategiile lor colegilor pentru feedback.
- **Învățarea autodirijată.** Cursanții își asumă responsabilitatea pentru propriul proces de învățare, stabilindu-și obiective și selectând resursele necesare.

Exemplu:

- ✓ Într-un program de microcalificare în limbi străine în domeniu, participanții creează planuri de studiu personalizate, alegând materialele și ritmul de învățare potrivite.
- ✓ Într-un curs de design grafic, cursanții selectează proiecte individuale care reflectă interesele lor, utilizând resurse online pentru a-și dezvolta abilități.
- **Învățarea prin mentorat.** Adulții beneficiază de îndrumare din partea unor experți sau mentori, care oferă suport și feedback pe următorul proces de învățare.

Exemplu:

- ✓ Într-un program de microcalificare în antreprenoriat, fiecare cursant este asociat cu un antreprenor experimentat care oferă sfaturi și perspective practice.
- ✓ Într-un curs de scriere creativă, participanții primesc feedback-ul individualizat al unui autor publicat, de a dezvolta astfel abilități de scriere.

Prin implementarea acestor metode de formare, programele de microcalificare asigură un proces educațional dinamic și relevant, adaptat nevoilor și așteptărilor cursanților. Astfel, participanții pot dobândi și aplica eficiente competențele noi învățate în context profesional real.

Resurse de timp

Planificarea temporală a activităților educaționale are un aspect important în cadrul organizării unui program de microcalificare, asigurând o desfășurare eficientă și echilibrată a procesului de învățare. Acestea includ stabilitatea duratei totale a programului, precum și timpului pentru diferite activități, astfel încât să poată cursa asimilate și să își dezvolte competențele în mod progresiv și să aplice.

Elemente cheie ale planificării temporale.

- **Durata totală a programului** – Numărul total de ore alocate, distribuite pe o perioadă determinată (ex: 60 de ore pe o perioadă de 8 săptămâni).
- **Repartizarea timpului** – Modul în care sunt structurate activitățile educaționale, incluzând sesiuni teoretice, activități practice, studiu individual și evaluări.
- **Frecvența activităților** – Stabilirea ritmului de învățare (ex: cursuri săptămânale, sesiuni intensive sau format flexibil).
- **Flexibilitate și adaptabilitate** – Posibilitatea ajustării programului în funcție de nevoile cursanților (ex: învățare online, sesiuni de seară, module individuale).

Exemple de aplicare:

- ✓ Program intensiv: 40 de ore desfășurate în 2 săptămâni, cu sesiuni zilnice de 4 ore.
- ✓ Program modular: 80 de ore împărțite în module de câte 10 ore pe săptămână, desfășurate pe următoarele 2 luni
- ✓ Format hibrid: 30 de ore de cursuri online combinate cu 30 de ore de activitate practice în laborator.

Prin stabilitatea unei planificări temporale clare și bine structurate, programul de microcalificare asigură un proces educațional eficient, adaptarea nevoilor cursanților și cerințelor profesionale ale domeniului.

- **Forme și modalități de evaluare.** Evaluarea este un proces esențial în cadrul programului de microcalificare, are un rol de măsurare a progresului cursanților și a verificării dobândirii competențelor necesare. Aceasta asigură că participanții însușesc cunoștințe și sunt capabili să le aplice în context practice, relevante pentru domeniul vizat.

Principalele forme și modalități de evaluare:

- **Evaluarea inițială (diagnostică).** Se realizează la începutul programului pentru a identifica nivelul de cunoștințe și experiență al cursanților.

Exemple: teste de verificare a cunoștințelor anterioare, chestionare de autoevaluare, interviuri individuale.

- **Evaluarea formativă (pe parcurs).** Monitorizează progresul în timpul desfășurării programului și oferă feedback continuu pentru a putea cursanții să-și îmbunătățească performanțele, iar formatorii să ajusteze metodele de predare.

Exemple: lucrări practice, exerciții aplicative, studii de caz, quiz-uri online, observații ale formatorilor.

- **Evaluarea sumativă (finală).** Se aplică la finalul programului pentru a verifica atingerea obiectivelor de învățare și competențe profesionale dobândite.

Exemple: teste scrise, proiecte finale, prezentări orale, demonstrații practice.

- **Evaluarea practică.** Formă de evaluare în care cursanții își demonstrează cunoștințele și abilitățile dobândite prin efectuarea unor sarcini sau activități specifice în mediul real sau simulat.

Exemple: simulări profesionale, stagii de practică, lucrări de portofoliu, exerciții demonstrative.

- **Autoevaluarea și evaluarea colegială.** Încurajează cursurile să analizeze propriile performanțe și să primească feedback din partea colegilor.

Exemple: jurnal de reflecție, rubrici de autoevaluare, sesiuni de feedback în echipă.

Importanța evaluării în programele de microcalificare:

- Asigură validarea și recunoașterea competențelor dobândite.
- Permite adaptarea metodelor de predare la nevoile cursanților.
- Oferă cursanților o perspectivă clară asupra progresului lor și a aspectelor care necesită a avea nevoie.

Prin utilizarea unor metode de evaluare diverse și adaptate, programe de microcalificare pot garanta un proces de formare eficient, relevant și orientat către dezvoltarea competențelor profesionale a cursanților.

Echipa de formare

Grupul de specialiști responsabili de desfășurarea programului.

Exemplu:

- ✓ Formatori: Profesioniști cu experiență în domeniul specific al programului, responsabili de predarea conținutului.
- ✓ Mentori: Experți care oferă îndrumare individuală cursanților, ajutându-i să aplice cunoștințele în context practice.

Cerințe față de echipa de formare:

- **Competențe profesionale specifice domeniului.** Formatorii trebuie să aibă expertiză în domeniul de formare, deținând calificări relevante și experiență practică apreciată.

Exemplu:

- ✓ Într-un program de microcalificare în contabilitate, formatorii trebuie să fie economiști sau contabili cu experiență în utilizarea softurilor contabile.
- **Competențe psihopedagogice/ andragogice/ metodologice.** Cunoștințe în metode moderne de predare, învățare activă și tehnici de facilitare a procesului educațional. Abilități de comunicare și adaptare a conținutului la diverse stiluri de învățare ale adulților.

Exemplu:

- ✓ Într-un program de formare pentru dezvoltare web, formatorii trebuie să îmbine teoria cu aplicațiile practice, utilizând metode interactive, cum ar fi studiile de caz și proiectele aplicative.
- **Experiență în formarea adulților.** Este esențial ca membrii echipei să aibă experiență în educația adulților, deoarece aceștia au cerințe diferite în comparație cu învățământul tradițional.

Exemplu:

- ✓ Un formator/ mentor într-un program de antreprenoriat trebuie să înțeleagă provocările specifice cu care se confruntă adulții care să deschid o afacere.
- **Capacitate de mentorat și coaching.** Formatorii trebuie să ofere sprijin personalizat în cursant, să faciliteze autodirijarea și să încurajeze dezvoltarea profesională.

Exemplu:

- ✓ Într-un curs de leadership, formatorii/ mentorii ar trebui să ofere sesiuni de mentorat pentru dezvoltarea abilităților de gestionare a echipelor.
- **Flexibilitate și adaptabilitate.** Capacitatea de a adapta conținutul și metodele în funcție de particularitățile grupului, nevoile cursanților și tendințele din domeniul profesional.

Exemplu:

- ✓ Într-un program de formare pentru marketing digital, formatorii trebuie să fie la curent cu cele mai recente strategii și instrumente de marketing digital.

Structura echipei de formare:

- Formatori principali – Specialiști în domeniu, responsabili de livrare a conținutului teoretic și practic.
- Mentori/tutori – Oferă ghidare individuală și suport cursanților în aplicarea cunoștințelor.
- Experți invitați – Profesioniști cu experiență vastă, care susțin sesiuni tematice sau studii de caz.
- Evaluatori – Responsabili de monitorizare progresului cursanților și aplicarea instrumentelor de evaluare.

Cu o echipă de formare bine pregătită și diversă, programele de microcalificare oferă participanților o experiență educațională de calitate și relevanță.

Spații educaționale

Spații educaționale reprezintă un element esențial în implementarea unui program de microcalificare, asigurând un mediu adecvat pentru desfășurarea eficientă a activităților de învățare. Acestea trebuie să fie dotate, pregătite, adaptate programului. Alegerea și dotarea spațiilor educaționale contribuie semnificativ la crearea unui mediu de învățare optim.

Tipuri de spații educaționale:

- **Săli de curs** destinate activităților teoretice și sesiunilor interactive.

Cerințe:

- ✓ Dotate cu echipamente moderne (videoproiector, tablă interactivă, sistem audio).
- ✓ Spațiu adecvat pentru discuții și lucru în echipă.
- ✓ Mobilier ergonomic pentru confortul cursanților.

Exemplu:

- ✓ La un program de **management de proiect**, sala trebuie să permită desfășurarea sesiunilor de brainstorming și utilizarea materialelor vizuale.
- **Laboratoare de specialitate**, necesare pentru activități practice și exerciții aplicate.

Cerințe:

- ✓ Echipamente specifice domeniului de formare (calculatoare performante, instrumente de măsurare, software profesional).
- ✓ Conexiune la internet și acces la resurse digitale.

Exemplu:

- ✓ La un program de **programare**, laboratorul trebuie să fie dotat cu PC-uri performante, software de dezvoltare și acces la baze de date.
- **Ateliere de formare practică**, destinate instruirii în domenii tehnice și profesional.

Cerințe:

- ✓ Echipamente și unelte specifice domeniului (ex: mașini de tăiat, truse de scule, echipamente de protecție).
- ✓ Respectarea normelor de siguranță și ergonomie.

Exemplu:

- ✓ La un program de **electricitate**, atelierul trebuie să fie echipat cu panouri de simulare electrică și instrumente de măsurare.
- **Spații pentru simulări și exerciții practice**, necesare pentru învățarea experienței și aplicarea în condiții reale.

Cerințe:

- ✓ Amenajări specifice pentru simularea unor situații profesionale.
- ✓ Posibilitatea de a reconfigura spațiul în funcție de scenariul de învățare.
- ✓ **Exemplu:**
  - ✓ La un program de **asistență medicală**, spațiul trebuie să includă paturi medicale, echipamente de prim ajutor și manechine pentru simularea intervențiilor.
- **Spații pentru învățare online și resurse digitale**, destinate programelor care includ învățare la distanță sau module hibride.

Cerințe:

- ✓ Platforme de e-learning funcționale și accesibile.
- ✓ Săli dotate cu camere video și sisteme audio pentru transmisii live.
- ✓ Biblioteci digitale și baze de date accesibile cursanților.

Exemplu:

- ✓ La un program de **marketing digital**, spațiile trebuie să permită accesul la platforma online pentru analiză de date și gestionarea campaniilor de publicitate.

Importanța dotării adecvate a spațiilor educaționale:

- Crește eficiența procesului de formare prin crearea unui mediu de învățare stimulat.
- Permite adaptarea și aplicarea metodelor moderne de predare și învățare.
- Asigură siguranța și confortul cursanților.
- Favorizează colaborarea și participarea activă la procesul de formare.

Prin asigurarea unor spații educaționale bine dotate și adaptate nevoilor cursanților, programele de microcalificare contribuie la o experiență de învățare eficientă și relevantă, la pregătirea și participarea pentru integrarea cu succes în piața muncii.

BIBLIOGRAFIE:

Acte normative:

- ✓ Ordinului MEC nr. 785 din 30.05.2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții
- ✓ Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021)
- ✓ Nomenclatorului domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 853/2015
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 412/2024 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior
- ✓ Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 425/2015
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 330/2023 cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor (CNC)
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 222/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educația adulților
- ✓ Standardele ocupaționale și de calificare

Literatură internațională de specialitate:

1. Kasworm, C. E., Rose, A. D., & Ross-Gordon, J. M. (Eds.). (2010). *Handbook of adult and continuing education*. Los Angeles, CA: SAGE Publications.
2. Pappas, J. P., & Jerman, J. (Eds.). (2011). *Developing and delivering adult degree programs: New directions for adult and continuing education*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
3. Burke, J. (Ed.). (1989). *Competence-based education and training*. London: Falmer Press.
4. Grollmann, P., & Rauner, F. (Eds.). (2007). *The professional development of vocational teachers: A European perspective*. Dordrecht: Springer.
5. Rasmussen, K., Northrup, P., & Colson, R. (Eds.). (2017). *Handbook of research on competency-based education in university settings*. Hershey, PA: IGI Global.

Articole relevante, disponibile online în format PDF:

1. "Micro-Credentials: Opportunity, Evidence and Challenges" de Oliver, B. (2019)

2. "The Role of Micro-Credentials in Education: An Exploration of the Potential Benefits of Digital Badges in Higher Education" de Gibson, D., Ostashewski, N., Flintoff, K., Grant, S., & Knight, E. (2015)
3. "Micro-Credentials: The Potential of Personalized Professional Development" de Fong, J., Janzow, P., & Peck, K. (2016)
4. "Digital Badges in Education: Trends, Issues, and Cases" de Ifenthaler, D., Bellin-Mularski, N., & Mah, D. K. (Eds.) (2016)
5. "Micro-Credentials and Digital Badges in Education" de West, R. E., & Randall, D. L. (2016)